

Ένας αλλιώτικος κόσμος που τον προσκυνούμε

του Κώστα Μαυρίδη

Στις κηδείες αγνοουμένων του 1974, μέσα στα μικρά ξύλινα κιβώτια βρίσκονται υπολείμματα οστών κυρίως νέων 18-20 χρονών, αρκετές φορές με τα σημάδια της εν ψυχρώ εκτέλεσης και τα χέρια δεμένα ποσάγκωνα. Ο πόνος των αγνοουμένων από τον χαμό τους, συνεχίστηκε σε γονείς, αδέρφια, παιδιά και συντρόφους, που βίωσαν το υπόλοιπο της ζωής τους με το τεράστιο κενό της απουσίας του αγαπημένου προσώπου. Οι πλείστοι γονείς έφυγαν νωρίς με την υγεία τους, φυσική ή ψυχική, κλονισμένη κι άλλοτε, σύντροφοι, παιδιά κι αδέρφια, κλείστηκαν στον εαυτό τους ή αποτραβήχτηκαν από την κοινωνία.

Στη χρονιά που πέρασε αποχαιρετήσαμε τον Σωτήρη, τον λεβεντονιό από την Κυθρέα που σκόπευε να παντρευτεί την αγαπημένη του από το Βουνό Κερύνειας κι αν ο πατέρας της εναντιωνόταν, ήταν αποφασισμένος να την κλέψει... Αποχαιρετήσαμε τον Μιχάλη, που μεγάλωσε στο Τρόδος και πολέμησε στον Πενταδάκτυλο. Στα οστά του βρέθηκε άδικη η «μισή καρδιά» που είχε κρεμασμένη με καδένα στον λαιμό του. Η άλλη μισή έμεινε στην αγαπημένη του Άννα, στην Αθήνα.

Χειμώνα καλοκαίρι, πάντα παρούσα στις κηδείες αγνοουμένων η Αθηνά, που έδωσε κι αυτή τον αδελφό της Γιώργο. Στην εκκλησία των Αγίων Πάντων στην Έγκωμη, στον Άγιο Παντελεήμονα Μακεδονίτισσας, στον Άγιο Ελευθέριο στα Λατοιά, στον Απόστολο Αντρέα στη Λεμεσό, στην εκκλησία των Αποστόλων Πέτρου και Παύλου στην Πάφο. Η Αθηνά βιώνει κάθε φορά τον αβάσταχτο χαμό του αδελφού της περιμένοντας σιωπηλή για εκείνη την μοναδική στιγμή, που το κιβώτιο με τα οστά τίθεται στον τάφο. Εκείνη την στιγμή πλησιάζει και ψελλίζει: «Χαιρετίσματα στον Γιώργο μου»...

Στην μικρή εκκλησία της Αγίας Βαρβάρας, έγινε ταυτοχρόνως η κηδεία δύο νέων του χωριού που αγνοούνταν από το 1974. Λίγο πριν την κηδεία, μια ευωδία πλημμύρισε τον χώρο. Μια μαυροντυμένη γυναίκα, κρατώντας δύο δέσμες από πλατύφυλλο βασιλικό μπήκε στην εκκλησία, εναπόθεσε στο κάθε κιβώτιο από μια δέσμη και απομακρύνθηκε.

Για την κηδεία του Κυριάκου τα αδέρφια «δικάστηκαν». Οι αδελφές περίμεναν τον αγνοούμενο αδελφό, λαβωμένες με διάφορες ασθένειες από την αγωνία και τα αναπάντητα ερωτήματα π.χ. μήπως τον βασάνισαν, τι να σκεφτόταν την ώρα που ξεψυχούσε; ... Κάποια αδέρφια δεν ήδελαν παρουσία πολιτικών στην κηδεία, ενώ άλλα την θεωρούσαν ένδειξη τιμής προς τον ήρωα αδελφό τους. Τελικά, το ξεκαθάρισαν: «Είπαμε να μην καλέσουμε κανένα πολιτικό και σημαίνει κανένα!». Έτσι έγινε η κηδεία. Μέρρες αργότερα βρέθηκε ένα στεφάνι στον τάφο που έγραφε: «Στον Κυριάκο, που θα συγχωρέσει την απουσία μου». Χωρίς όνομα.

Ένας αλλιώτικος κόσμος γύρω μας βιώνει τα πάθη του χωρίς φωνασκίες. Ανάμεσά τους η Σοφία από τη Βασιλεία της Κερύνειας, που δεν ανησυχεί για τα γιορτινά πάρτι, αλλά επιστρέφει στην ιερή σιγή της αφού άναψε το καντήλι του αδελφού της στον Τύμβο, όπως τόσοι άλλοι σε κάποιο νεκροταφείο.

Αυτό τον αλλιώτικο κόσμο προσκυνούμε στην αλλαγή της χρονιάς.

Υ.Γ. Το κείμενο γράφτηκε αρχικά στο τέλος του 2017.

Η εκκλησία του Αγίου Δημητρίου Επισκόπου Χύτρων και προστάτη των Προσφύγων που κτίστηκε στην περιοχή Δασάκι της Άχνας σε σχήμα αντίσκηνου. Ο Ναός κτίστηκε από πρόσφυγες που κατοικούν στην περιοχή, για να τους θυμίζει τον πρώτο χειμώνα, τον χειμώνα του 1974 που τον πέρασαν μακριά από τα σπίτια τους, μένοντας μέσα σε τσαντήρια...